

§ 21.

Wewnątrzszkolny system oceniania osiągnięć ucznia

1. Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów oraz przeprowadzanie sprawdzianów i egzaminów w szkole odbywa się każdorazowo zgodnie z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
 - 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych (rocznych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych;
 - 2) bieżące ocenianie i ustalenie śródrocznych (rocznych) ocen klasyfikacyjnych według skali i w formach przyjętych w szkole;
 - 3) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych;
 - 4) ustalenie rocznych ocen klasyfikacyjnych oraz warunków ich poprawiania;
 - 5) ustalenie warunków i sposobu przekazywania rodzicom prawnym opiekunom lub osobom sprawującym pieczę nad dzieckiem informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.
3. Podstawą oceniania są przedmiotowe systemy oceniania, oparte na następujących założeniach:
 - 1) jawność i poprawność ocen;
 - 2) zgodność ocen z rozporządzeniem o ocenianiu i promowaniu ucznia;
 - 3) podmiotowe traktowanie ucznia;
 - 4) wdrażanie uczniów do samooceny;
 - 5) higiena pracy umysłowej ucznia;
 - 6) możliwość planowania swojego rozwoju przez ucznia i uzyskania satysfakcjonującej oceny;
 - 7) ocena nie może pełnić funkcji represyjnej wobec ucznia, w większym stopniu ma promować osiągnięcia.
4. Przedmiotowe systemy oceniania określają:
 - 1) wymagania edukacyjne z uwzględnieniem dwóch poziomów: podstawowego i ponadpodstawowego;
 - 2) formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych;
 - 3) szczegółowe zasady oceniania.
5. Każdy nauczyciel określa wymagania edukacyjne na poszczególne oceny. Wymagania programowe dzielą się na poziomy:
 - 1) K - konieczny;
 - 2) P – podstawowy;
 - 3) R – rozszerzający;
 - 4) D – dopełniający;
 - 5) T – twórczy czyli pozaprogramowy. Nie określa się wymagań na poziomie twórczym (T), gdyż decyduje o nich sam uczeń.
6. Nauczyciele na początku roku szkolnego przedstawiają uczniom i ich rodzicom, prawnym opiekunom lub osobom sprawującym pieczę nad dzieckiem przedmiotowe systemy oceniania, informując ich w szczególności:
 - 1) o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych (rocznych) ocen wynikających z realizowanego programu nauczania;
 - 2) o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia;

- 3) o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
7. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców prawnych opiekunów lub osób sprawujących pieczę nad dzieckiem.
8. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.
9. Uczniowi lub jego rodzicom, prawnym opiekunom lub osobom sprawującym pieczę nad dzieckiem nauczyciel udostępnia sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inną dokumentację dotyczącą oceniania ucznia.
10. Oceny częściowe powinny być wystawiane za różne, zależne od specyfiki przedmiotu, formy aktywności ucznia.
11. Nauczyciele stosują różnorodne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności, wśród których wyróżniamy:
 - 1) **formy ustne** (odpowiedzi – dialog, opis, streszczenie, opowiadanie, referat, recytacje),
 - 2) **formy pisemne** (praca klasowa, sprawdzian, kartkówka, zadanie domowe, dyktando, pisanie tekstu ze słuchu)
 - 3) **formy sprawnościowe**,
 - 4) **doświadczenia praktyczne**,
 - 5) przygotowanie ucznia do lekcji (zeszyt, strój, teksty źródłowe, itp.),
 - 6) inne formy określone w przedmiotowym systemie oceniania i podane uczniom na początku roku szkolnego po uprzednim uzgodnieniu z dyrektorem szkoły.
12. Pisemne sprawdzanie wiadomości winno odbywać się wg następujących zasad:
 - 1) Praca klasowa – czas trwania do 2 godzin lekcyjnych (próbna matura – czas trwania dostosowany do wytycznych CKE). Zakres materiału i termin pracy nauczyciel podaje z wyprzedzeniem co najmniej tygodniowym. Uczeń poprawioną pracę winien otrzymać w terminie 14-dniowym. Ocena wystawiona na jej podstawie ma znaczący wpływ na ocenę śródroczną i roczną.
 - 2) Sprawdzian pisemny obejmuje większą partię materiału (maksymalnie z ostatnich dwóch miesięcy) lub zakres wiedzy i umiejętności koniecznych w całym cyklu kształcenia. Czas trwania sprawdzianu do 1 godz. lekcyjnej. Zakres materiału oraz termin sprawdzianu uczeń winien znać z wyprzedzeniem tygodniowym. Termin oceny sprawdzianu do 14 dni.
 - 3) Kartkówka winna obejmować materiał nie większy niż z 3 ostatnich lekcji. Uczeń nie musi być wcześniej o niej poinformowany. Kartkówka nie powinna trwać dłużej niż 15 minut. Wystawione na jej podstawie stopnie mają rangę oceny odpowiedzi ustnej. Termin oddania do 7 dni.

W przypadku ucznia z dużą liczbą opuszczonych godzin z danego przedmiotu (bez względu na przyczynę absencji) kartkówka może obejmować wiadomości z partii materiału większej niż 3 lekcje.
 - 4) Przed przystąpieniem do prac pisemnych nauczyciel zapoznaje ucznia z kryteriami oceniania lub punktacją niezbędną do uzyskania danej oceny.
 - 5) Pisemnych sprawdzianów i prac klasowych nie może być więcej niż 3 w tygodniu i 1 w danym dniu. Ograniczenie to nie obowiązuje, gdy termin pisemnego sprawdzianu został przeniesiony na prośbę uczniów.
 - 6) Uczeń ma prawo otrzymać poprawioną przez nauczyciela pracę do wglądu.
 - 7) Decyzję o zwolnieniu uczniów ze sprawdzianu podejmuje nauczyciel przedmiotu.
 - 8) Nie można przeprowadzać kolejnych sprawdzianów dopóki nie zostanie oceniony poprzedni.
13. Wszystkie prace klasowe i sprawdziany pisemne są dla ucznia obowiązkowe.
14. Dla każdej pracy klasowej i sprawdzianu ustala się jeden termin poprawkowy.

15. Szczegółowe sposoby poprawy ocen określają przedmiotowe systemy oceniania.
16. Uczeń, który opuści pracę klasową lub sprawdzian, będzie miał wpisana w miejsce oceny kreskę ukośną „/”, a uzyskana w późniejszym terminie ocena będzie wpisana obok.
17. Uczeń, który nie przystąpił do zapowiedzianej pracy pisemnej z przyczyn nieusprawiedliwionych, jest zobowiązany do jej napisania w terminie ustalonym jako poprawkowy. Jeżeli otrzyma ocenę niedostateczną, nie ma możliwości jej poprawy.
18. Uczniowie reprezentujący szkołę na konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych organizowanych przez szkołę, mają prawo do dodatkowego terminu sprawdzianu, którego przeprowadzenie przypadło w dniu nieobecności ucznia w szkole.
19. W procesie oceniania uczniów każdy nauczyciel zwraca szczególną uwagę na samodzielność wykonywanych zadań, prac, przeciwdziałania nieuczciwości. Próby spisywania prac mogą wyeliminować ucznia ze sprawdzianu i w takim przypadku z danej pracy otrzymuje ocenę niedostateczną.
20. Ustne sprawdzanie wiadomości obejmuje:
 - 1) materiał bieżący z zakresu 3 ostatnich tematów; zapis ten nie dotyczy ucznia z dużą liczbą opuszczonych godzin z danego przedmiotu (bez względu na przyczynę absencji) – nauczyciel ma prawo sprawdzić wiadomości ucznia z większej partii materiału;
 - 2) materiał powtórzeniowy, którego zakres został ustalony wcześniej przez nauczyciela.
21. Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne ustala się według następującej skali ocen:

Zapis literowy	Zapis cyfrowy
celujący	6
bardzo dobry	5
dobry	4
dostateczny	3
dopuszczający	2
niedostateczny	1

Dopuszcza się stosowanie zapisów: „+” lub „-” do ocen cząstkowych.

22. Procentowa skala ocen przy ustalaniu oceny pracy pisemnej stosowana do przeliczenia ilości punktów na stopień (nie dotyczy kartkówek):

Oceny	Procentowy udział punktów
niedostateczny	0 – 30 %
dopuszczający	31 – 49 %
dostateczny	50 – 70 %
dobry	71 – 85 %
bardzo dobry	86 – 95 %
celujący	96 – 100 %

23. Kartkówki będą oceniane według następującej skali:

Oceny	Procentowy udział punktów
niedostateczny	0 – 30 %
dopuszczający	31 – 49 %
dostateczny	50 – 70 %
dobry	71 – 89 %
bardzo dobry	90 – 100 %

24. Zasady oceniania ucznia:

- 1) Nauczyciel przedmiotu wystawia oceny za wiadomości i umiejętności, oceny są jawne.
- 2) Nie można stawiać więcej niż jedną ocenę za jeden sprawdzian, odpowiedź bądź inną formę sprawdzania umiejętności i wiedzy;
- 3) Nie można odpytywać z materiału, który nie został omówiony przez nauczyciela, bądź nie był polecony do samodzielnego opracowania;
- 4) Nauczyciel danego przedmiotu określa minimalną ilość ocen cząstkowych, które są niezbędne do ustalenia oceny semestralnej lub rocznej (nie mniej niż 2 w semestrze).
- 5) Nie zadaje się prac domowych na okres dłuższych przerw w nauce, zwalnia się uczniów z odpytywania i sprawdzianów pisemnych w dniach następujących po przerwach po 1 listopada, 11 listopada, 3 maja, po przerwach świątecznych i feriach zimowych.
- 6) Szczegółowe zasady oceniania uczniów zawierają systemy oceniania z poszczególnych przedmiotów.
- 7) Każdy uczeń powinien być oceniony na podstawie ocen cząstkowych wystawionych w oparciu o różne formy sprawdzania wiedzy opisane w § 19. pkt 10.
- 8) Ocenę roczną wystawia się w oparciu o wszystkie oceny cząstkowe uzyskane przez ucznia w ciągu całego roku.
- 9) Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną z zachowania.
- 10) Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne nie są średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
- 11) W klasyfikowaniu śródrocznym i rocznym nauczyciele mogą stosować średnią ważoną zgodnie z zasadami PSO. Przy obliczaniu średniej ważonej znak „+” zwiększa wartość oceny o 0,5, a znak „-”, zmniejsza wartość oceny o 0,25. Średnią ważoną zaokrąglamy do 2 miejsc po przecinku. Ocenę podwyższamy, gdy wynik po przecinku wynosi 0,55.

celujący	5,55 – 6,00
bardzo dobry	4,55 – 5,54
dobry	3,55 – 4,54
dostateczny	2,55 – 3,54
dopuszczający	1,55 – 2,54
niedostateczny	0 – 1,54

- 12) Oceny klasyfikacyjne śródroczne/roczne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia, a śródroczną/roczną ocenę zachowania ustala wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia. Szczegółowy sposób wystawiania oceny zachowania określają zasady ujęte w § 20.
 - 13) Roczna ocena klasyfikacyjna z dodatkowych zajęć edukacyjnych nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej, ani na ukończenie szkoły.
 - 14) Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej (rocznej) stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni kontynuowanie nauki na semestrze programowo wyższym (w klasie programowo wyższej), szkoła, w miarę możliwości, stwarza uczniowi szansę uzupełnienia braków.
25. Wymagania na poszczególne oceny:
- 1) **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, którego cechuje nieznajomość całości materiału, brak zrozumienia i niewystarczające opanowanie wiedzy, w odpowiedziach popełnia bardzo liczne błędy, sposób odpowiadania nieprawidłowy lub w ogóle brak odpowiedzi.
 - 2) **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne (K). Wymagania konieczne (K) obejmują wiadomości i umiejętności niezbędne w dalszej edukacji, potrzebne w życiu. Ucznia cechują braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w minimum programowym, bardzo słaba znajomość materiału, brak zrozumienia i niewystarczające opanowanie wiedzy, popełnia liczne błędy, odpowiedzi udziela jedynie przy pomocy pytań naprowadzających.
 - 3) **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe (P). Wymagania podstawowe (P) obejmuje wiadomości najważniejsze w edukacji, proste, łatwe do opanowania przez uczniów przeciętnie uzdolnionych, często powtarzane w programie, określone programem nauczania na poziomie nie przekraczającym podstawę programową. Ucznia cechuje opanowanie podstawowego materiału programowego, zrozumienie większości materiału i opanowanie zasadniczych treści wiedzy. Popełnia drobne błędy w treści i języku, udziela odpowiedzi częściowo błędnych.
 - 4) **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające (R). Wymagania rozszerzające (R) obejmują wiadomości i umiejętności mniej przystępne, bardziej złożone, o szerszym zakresie wiadomości, przekraczające wymagania podstawy programowej, przydatne, ale nie niezbędne w dalszej edukacji, umiejętności umożliwiające stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych według przykładów znanych z lekcji i podręcznika. Ucznia cechuje opanowanie całego wymaganego materiału programowego, poprawne zrozumienie i dokładne opanowanie wiedzy. Popełnia nieznaczne błędy językowe, odpowiada bez trudności.
 - 5) **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające (D). Wymagania dopełniające (D) obejmują pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, wymagające korzystania z różnych źródeł wiedzy, umożliwiające rozwiązywanie problemów, pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym. Ucznia cechuje opanowanie wiedzy znacznie wykraczającej poza materiał programowy, poprawne zrozumienie i dokładne opanowanie wiedzy. Nie popełnia błędów językowych, udziela odpowiedzi prawidłowych, rozumnych i pełnych.
 - 6) **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który osiągnął poziom twórczy (T).

Uczeń samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje również zadania znacznie wykraczające poza program nauczania. Osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów wojewódzkich i krajowych.

26. Klasyfikowanie śródroczne (roczne) polega na okresowym (rocznym) podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia i ustaleniu ocen klasyfikacyjnych oraz oceny z zachowania według skal przyjętych w szkole.
27. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się w styczniu, roczną w czerwcu, końcową w kwietniu.
28. Ocena roczna wystawiona w klasie programowo najwyższej jest oceną końcową z danego przedmiotu. Przy wystawianiu oceny końcowej nie bierze się pod uwagę wyników z klas wcześniejszych.
29. Na 4 tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia są zobowiązani do:
 - 1) poinformowania ucznia o zagrożeniu oceną niedostateczną,
 - 2) wpisania ołówkiem, w dziennikach lekcyjnych, przewidywanych rocznych ocen niedostatecznych.
30. Na 3 tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej wychowawcy klas są zobowiązani poinformować rodziców, prawnych opiekunów lub osób sprawujących pieczę nad dzieckiem ucznia o zagrożeniu oceną niedostateczną.
31. O zagrożeniu oceną niedostateczną wychowawca klasy informuje rodziców, prawnych opiekunów lub osób sprawujących pieczę nad dzieckiem w sposób pisemny lub osobiście w czasie konsultacji. Rodzic potwierdza podpisem fakt powiadomienia o przewidywanych ocenach niedostatecznych.
32. Rocznią oceną niedostateczną mogą również otrzymać uczniowie po zastosowaniu pkt. 32 i 33 wobec których nie zachodziła potrzeba wcześniejszego zastosowania pkt. 29.
33. Co najmniej na 7 dni przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym Rady Pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia i wychowawcy klas są zobowiązani poinformować ucznia i jego rodziców, prawnych opiekunów lub osób sprawujących pieczę nad dzieckiem o przewidywanych ocenach przedmiotowych i ocenie zachowania.
34. Informowanie rodziców, prawnych opiekunów lub osób sprawujących pieczę nad dzieckiem ucznia o ocenach opisanych w punkcie 32 odbywa się w formie pisemnej. Wpis wychowawcy ma być sporządzony na 7 dni przed konferencją w zeszycie korespondencji lub na oddzielnej kartce (w przypadku uczniów z ocenami niedostatecznymi).
35. Wzór wpisu, o którym mowa w punkcie 33:

Przedmiot	Nauczyciel przedmiotu	Data poinformowania	Przewidywana ocena

Proponowana ocena zachowania śródroczna/roczna ulegnie obniżeniu, jeśli uczeń będzie nieobecny bez usprawiedliwienia na lekcjach w dniach poprzedzających konferencję semestralną i końcoworoczną lub otrzyma w tym czasie ujemne punkty z zachowania.

.....
 Podpis wychowawcy

.....
 Podpis rodzica

36. Po podpisaniu przez rodziców, prawnych opiekunów lub osób sprawujących pieczę nad dzieckiem tabeli z pkt. 35 każdy uczeń ma obowiązek dostarczyć ją wychowawcy przed plenarnym posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej. Wychowawca przechowuje ją w swojej dokumentacji do 31 sierpnia.
37. Niezastosowanie się do pkt. 36 jest podstawą do wpisania -20 punktów z zachowania.
38. W przypadku, gdy nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych uniemożliwiają wychowawcy przekazanie rodzicom, prawnym opiekunom lub osobom sprawującym pieczę nad dzieckiem informacji o proponowanych ocenach końcoworocznych, nakłada się na rodziców, prawnych opiekunów lub osób sprawujących pieczę nad dzieckiem obowiązek skontaktowania się z wychowawcą klasy w terminie, o którym mowa w § 20 pkt. 17.
39. W przypadku, gdy uczeń nie zastosuje się do pkt. 36 lub rodzice, prawni opiekunowie lub osoby sprawujące pieczę nad dzieckiem nie stosują się do pkt. 38 zwalnia się nauczyciela przedmiotu i wychowawcę z obowiązku poinformowania rodziców, prawnych opiekunów lub osób sprawujących pieczę nad dzieckiem o przewidywanych ocenach końcoworocznych.
40. Oceny semestralne i końcoworoczne nauczyciel wystawia długopisem w dzienniku lekcyjnym najpóźniej na dwa dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
41. Uczeń ma prawo do uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych po spełnieniu następujących warunków:
 - 1) uczeń nie opuścił bez usprawiedliwienia żadnej godziny lekcyjnej przedmiotu, z którego stara się o podwyższenie oceny;
 - 2) uczeń pisał w terminie wszystkie prace klasowe i sprawdziany; przez pierwszy termin rozumie się również pisanie w terminie ustalonym przez nauczyciela, jeżeli nieobecność spowodowana była dłuższą chorobą ucznia lub inną trudną do przewidzenia sytuacją.
42. Ustala się następujący tryb uzyskania wyższej oceny rocznej:
 - 1) najpóźniej następnego dnia po wpisaniu do zeszytu przewidywanej oceny rocznej uczeń zgłasza nauczycielowi danego przedmiotu pisemną umotywowaną prośbę o podwyższenie oceny,
 - 2) nauczyciel przedmiotu przygotowuje dla ucznia pisemny sprawdzian, obejmujący zakres materiału z całego roku, zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi, i przeprowadza go najpóźniej na 3 dni przed terminem klasyfikacyjnego posiedzenia Rady Pedagogicznej,
 - 3) uczeń może podwyższyć ocenę tylko o jeden stopień, nawet jeśli ze sprawdzianu uzyska ocenę wyższą od tej, o jaką się ubiega,
 - 4) z technologii informacyjnej, wychowania fizycznego i z zajęć praktycznych sprawdzian ma formę praktyczną.
43. Dokumentację z przeprowadzonego egzaminu przechowuje nauczyciel do końca roku szkolnego.
44. Uczeń może być nieklasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
45. Przez brak podstaw do klasyfikacji uznaje się brak odpowiedniej liczby ocen, o których mowa § 19 pkt. 23 ust. 4.
46. Egzamin poprawkowy, obejmujący część pisemną i ustną, jest zdany, gdy uczeń wykazał się znajomością materiału programowego przynajmniej w 30%. Nauczyciel przygo-

towujący treści do egzaminu musi zróżnicować zagadnienia pod względem stopnia trudności.

47. Jeśli uczeń zmienił typ szkoły lub klasy na początku roku szkolnego, egzaminy klasyfikacyjne przeprowadza się nie później niż do końca I semestru. W wyjątkowych przypadkach mogą być ustalone indywidualne dla danego ucznia terminy egzaminów klasyfikacyjnych.